

Svar på remiss Utkast till lagrådsremiss ”En konsultationsordning i frågor som rör det samiska folket”, Ku2019/01308/RS

I utkastet till lagrådsremiss föreslås att en ny lag ska införas om konsultation i ärenden av särskild betydelse för det samiska folket. Lagen föreslås träda i kraft 1 juli 2020. Syftet med konsultationerna är att främja det samiska folkets inflytande över sina angelägenheter. Samrådskyldighet enligt andra lagar föreslås gälla oberoende av den nya lagen. Förslaget innebär en skyldighet för regeringen och förvaltningsmyndigheterna samt landsting och kommuner att innan beslut fattas i sådana ärenden som omfattas av lagen konsultera Sametinget som företrädare för samerna. Förslaget innebär också en skyldighet att när ett ärende kan få särskild betydelse för en sameby eller en samisk organisation ska också dessa konsulteras.

SHM har läst utkastet med fokus på förslagets påverkan på myndighetens verksamhetsområden. Genom förslaget ges företrädare för det samiska folket rätt att delta i beslutsprocesser. I relation till existerande samrådsförfaranden ger konsultationsordningen möjligheter för samerna att utveckla sina ståndpunkter och bemöta andras i ärenden av särskild betydelse för dem själva, samt ger insyn i processer och frågor i ett tidigt skede. SHM ser att samiskt inflytande över sina angelägenheter är önskvärt och ligger i linje med internationella överenskommelser. SHM välkomnar därför både konsultationsordningen och det föreslagna förfarandet. SHM ser att det är särskilt värdefullt att konsultationsordningen omfattar inte bara Sametinget utan även samebyar samt andra samiska organisationer med hänsyn till deras ändamål enligt stadgarna.

SHM ser också att det är värdefullt att andra myndigheter och enskilda kan ges möjlighet att delta vid konsultation i ett ärende samt att skrivningen tillåter andra organisationer att delta om det är befogat. Många myndighetsbeslut med stor betydelse för samerna inom kulturminnesvården och museiväsendet kan omfatta även icke-statliga aktörer, som t. ex. regionala eller kommunala museer liksom museer som drivs i annan form. Det är av värde att dessa inte är exkluderade från möjligheten att delta vid konsultation om så är lämpligt.

SHM välkomnar också att utkastet i förhållande till promemorian tydligare inkluderar frågor rörande kulturarv, kulturminnesvård och forskning liksom immateriella kulturarv bland frågor som är angelägna för det samiska folket. Därmed tydliggörs att konsultationsordningen också omfattar beslut i ärenden inom minnesinstitutionernas och kulturmiljövårdens verksamhetsfält.

Beslut i detta ärende har fattats av överintendent Maria Jansén efter föredragning av enhetschef Elisabet Regner. I ärendets beredning har även museichef Katherine Hauptmann och tf avdelningschef Annica Ewing deltagit.

Maria Jansén
Överintendent

Elisabet Regner
Enhetschef